
Shri Satyanarayana Vratakatha

శ్రీసత్యనారాయణ వ్రతకథా

Document Information

Text title : Satyanarayana Vrata Katha

File name : satyanArAyaNavratakathA.itx

Category : vishhnu, pUjA

Location : doc_vishhnu

Proofread by : Preeti Bhandare

Latest update : November 26, 2023, kArtika pUrNimA as well as krittika nakShatra, Deva-Diwali, tripurAri pUrNimA

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 26, 2023

sanskritdocuments.org

శ్రీసత్యనారాయణ వ్రతకథా

॥ శ్రీ గణేశాయ నమః ॥

॥ శ్రీపరమాత్మనే నమః ॥

అథ కథా ప్రారంభః ।

అథ ప్రథమోఽధ్యాయః ।

శ్రీవ్యాస ఉవాచ ।

ఏకదా వైమిషారణ్యే ఋషయః శౌనకాదయః ।

పప్రచ్ఛర్మునయః సర్వే సూతం పౌరాణికం ఖలు ॥ ౧॥

ఋషయః ఊచుః ।

వ్రతేన తపసా కిం వా ప్రాప్యతే వాఙ్చితం ఫలమ్ ।

తత్సర్వం శ్రోతుమిచ్ఛామః కథయస్వ మహామునే ॥ ౨॥

సూత ఉవాచ ।

నారదేనైవ సమ్ప్రప్తో భగవాన్ కమలాపతిః ।

సురర్షయే యథైవాహ తచ్ఛృణుధ్వం సమాహితాః ॥ ౩॥

ఏకదా నారదో యోగీ పరాసుగ్రహకాఙ్క్షయా ।

పర్యటన్ వివిధాన్ లోకాన్ మర్త్యలోకముపాగతః ॥ ౪॥

తతోదృష్ట్వా జనాన్సర్వాన్ నానాక్లేశసమన్వితాన్ ।

నానాయోనిసముత్పన్నాన్ క్లిశ్యమానాన్ స్వకర్మభిః ॥ ౫॥

కేనోపాయేన చైతేషాం దుఃఖనాశో భవేద్ ద్రువమ్ ।

ఇతి సఙ్గోన్వయ మనసా విష్ణులోకం గతస్తదా ॥ ౬॥

తత్ర నారాయణం దేవం శుక్లవర్ణం చతుర్భుజమ్ ।

శఙ్ఖ-చక్ర-గదా-పద్మ-వనమాలా-విభూషితమ్ ॥ ౭॥

దృష్ట్వా తం దేవదేవేశం స్తోతుం సముపచక్రమే ।

నారద ఉవాచ ।

నమో వాఙ్మనససాతీతరూపాయానస్తశక్తయే ।
ఆదిమధ్యాస్తహీనాయ నిర్గుణాయ గుణాత్మనే ॥ ౮॥

సర్వేషామాదిభూతాయ భక్తానామార్తినాశినే ।
శ్రుత్వా స్తోత్రం తతో విష్ణుర్నారదం ప్రత్యభాషత ॥ ౯॥

శ్రీభగవానువాచ ।

కిమర్థమాగతోఽసి త్వం కిం తే మనసి వర్తతే ।
కథయస్వ మహాభాగ తత్సర్వం కథాయామి తే ॥ ౧౦॥

నారద ఉవాచ ।

మర్త్యలోకే జనాః సర్వే నానాక్లేశసమన్వితాః ।
ననాయోనిసముత్పన్నాః పచ్యంతే పాపకర్మభిః ॥ ౧౧॥

తత్కథం శమయేన్నాథ లఘూపాయేన తద్వద ।
శ్రోతుమిచ్ఛామి తత్సర్వం కృపాస్తి యది తే మయి ॥ ౧౨॥

శ్రీభగవానువాచ ।

సాధు పృష్టం త్వయా వత్స లోకానుగ్రహకాఙ్క్షయా ।
యత్కృత్వా ముచ్యతే మోహత్ తచ్చుణుష్య వదామి తే ॥ ౧౩॥

వ్రతమస్తి మహాత్పుణ్యం స్వర్గే మర్త్యే చ దుర్లభమ్ ।
తవ స్నేహాన్మయా వత్స ప్రకాశః క్రియతేఽధునా ॥ ౧౪॥

సత్యనారాయణస్యైవ వ్రతం సమ్యగీధానతః । (సత్యనారాయణస్యైవం)
కృత్వా సద్యః సుఖం భుక్త్వా పరత్ర మోక్షమాప్నుయాత్ ।
తచ్చుత్వా భగవద్వాక్యం నారదో మునిరబ్రవీత్ ॥ ౧౫॥

నారద ఉవాచ ।

కిం ఫలం కిం విధానం చ కృతం కేనైవ తద్ వ్రతమ్ ।
తత్సర్వం విస్తరాద్ బ్రూహి కదా కార్యం వ్రతం ప్రభో ॥ ౧౬॥ (కార్యంహితద్వ్యతమ్)

శ్రీభగవానువాచ ।

దుఃఖశోకాదిశమనం ధనధాన్యప్రవర్ణసమ్ ॥ ౧౭॥

సౌభాగ్యసంతతికరం సర్వత్ర విజయప్రదమ్ ।
యస్మిన్ కస్మిన్ దినే మర్త్యో భక్తిశ్రద్ధాసమన్వితః ॥ ౧౮॥

సత్యనారాయణం దేవం యజేచ్చైవ నిశాముఖే ।
 బ్రాహ్మణైర్బాన్ధవైచ్చైవ సహితో ధర్మతత్పరః ॥ ౧౯ ॥
 నైవేద్యం భక్తితో దద్యాత్ సపాదం భక్ష్యముత్తమమ్ ।
 రమాభిషలం ఘృతం క్షీరం గోధూమస్య చ చూర్ణకమ్ ॥ ౨౦ ॥
 అభావే శాలిచూర్ణం వా శర్కరా వా గుడస్తథా ।
 సపాదం సర్వభక్ష్యాణి పైకీకృత్య నివేదయేత్ ॥ ౨౧ ॥
 విప్రాయ దక్షిణాం దద్యాత్ కథాం శ్రుత్వా జనైః సహ ।
 తతశ్చ బన్ధుభిః సార్థం విప్రాంశ్చ ప్రతిభోజయేత్ ॥ ౨౨ ॥
 ప్రసాదం భక్షయేద్ భక్త్యా సృత్యగీతాదికం చరేత్ ।
 తతశ్చ స్వగృహం గచ్ఛేత్ సత్యనారాయణం స్మరన్ ॥ ౨౩ ॥
 ఏవం కృతే మనుష్యాణాం వాఙ్ఞాసిద్ధిర్భవేద్ ధ్రువమ్ ।
 విశేషతః కలియుగే లఘూపాయోఽస్తి భూతలే ॥ ౨౪ ॥ (లఘూపాయోస్తి)
 ॥ ఇతి శ్రీస్కన్ధపురాణే రేవాఖణ్డే శ్రీసత్యనారాయణ వ్రతకథాయాం ప్రథమోఽధ్యాయః ॥
 ౧ ॥

అథ ద్వితీయోఽధ్యాయః ।

సూత ఉవాచ ।
 అథాన్యత్ సమ్ప్రవక్ష్యామి కృతం యేన పురా ద్విజాః ।
 కశ్చిత్ కాశీపురే రమ్యే హ్యసీద్విప్రోఽతినిర్ధనః ॥ ౧ ॥ (హ్యసీద్విప్రోఽతినిర్ధనః)
 క్షుత్ప్రత్యాహం వ్యాకులోభూత్వా నిత్యం బభ్రామ భూతలే ।
 దుఃఖితం బ్రాహ్మణం దృష్ట్వా భగవాన్ బ్రాహ్మణప్రియః ॥ ౨ ॥
 వృద్ధబ్రాహ్మణ రూపస్తం పప్రచ్ఛ ద్విజమాదరాత్ ।
 కిమర్థం భ్రమసే విప్ర మహీం నిత్యం సుదుఃఖితః ।
 తత్సర్వం శ్రోతుమిచ్ఛామి కథ్యతాం ద్విజ సత్తమ ॥ ౩ ॥
 బ్రాహ్మణ ఉవాచ ।
 బ్రాహ్మణోఽతి దరిద్రోఽహం భిక్షార్థం వై భ్రమే మహీమ్ ॥ ౪ ॥ (బ్రాహ్మణోతి)
 ఉపాయం యది జానాసి కృపయా కథయ ప్రభో ।
 వృద్ధబ్రాహ్మణ ఉవాచ ।

సత్యనారాయణో విష్ణుర్వాఙ్మితార్థఫలప్రదః ॥ ౫ ॥

తస్య త్వం పూజనం విప్ర కురుష్వ వ్రతముత్తమమ్ । (వ్రతముత్తమమ్)
యత్కృత్వా సర్వదుఃఖేభ్యో ముక్తో భవతి మానవః ॥ ౬ ॥

విధానం చ వ్రతస్యాపి విప్రాయాభాష్య యత్నతః ।
సత్యనారాయణో వృద్ధస్తత్రైవాన్తరథీయత ॥ ౭ ॥

తద్ వ్రతం సజ్కరిష్యామి యదుక్తం బ్రాహ్మణేన వై ।
ఇతి సఙ్గిస్త్య విప్రోఽసౌ రాత్రౌ నిద్రా న లభవాన్ ॥ ౮ ॥ (నిద్రాం)

తతః ప్రాతః సముత్థాయ సత్యనారాయణవ్రతమ్ ।
కరిష్య ఇతి సజ్కల్ప్య భిక్షార్థమగమద్విజః ॥ ౯ ॥ (భిక్షార్థమగమద్విజః)

తస్మిన్నేవ దినే విప్రః ప్రచురం ద్రవ్యమాప్తవాన్ ।
తేవైవ బన్ధుభిః సార్థం సత్యస్యవ్రతమాచరత్ ॥ ౧౦ ॥

సర్వదుఃఖవినిర్ముక్తః సర్వసమ్పత్సమన్వితః ।
బభూవ స ద్విజశ్రేష్ఠో వ్రతస్యాస్య ప్రభావతః ॥ ౧౧ ॥

తతః ప్రభృతి కాలం చ మాసి మాసి వ్రతం కృతమ్ ।
ఏవం నారాయణస్యేదం వ్రతం కృత్వా ద్విజోత్తమః ॥ ౧౨ ॥

సర్వపాపవినిర్ముక్తో దుర్లభం మోక్షమాప్తవాన్ ।
వ్రతమస్య యదా విప్ర పృథివ్యాం సజ్కరిష్యతి ॥ ౧౩ ॥ (విప్రాః)

తద్దైవ సర్వదుఃఖం తు మనుజస్య వినశ్యతి । (చ మనుజస్య)
ఏవం నారాయణేనోక్తం నారదాయ మహాత్మనే ॥ ౧౪ ॥

మయా తత్కథితం విప్రాః కిమన్యత్ కథయామి వః ।
ఋషయ ఊచుః ।

తస్మాద్ విప్రాచ్ఛృతం కేన పృథివ్యాం చరితం మునే ।
తత్సర్వం శ్రోతుమిచ్ఛామః శ్రద్ధాఽస్మాకం ప్రజాయతే ॥ ౧౫ ॥ (శ్రద్ధాస్మాకం)

సూత ఉవాచ ।

శృణుధ్వం మునయః సర్వే వ్రతం యేన కృతం భువి ।
ఏకదా స ద్విజవరో యథావిభవ విస్తరైః ॥ ౧౬ ॥

బన్ధుభిః స్వజనైః సార్థం వ్రతం కర్తుం సముద్యతః ।
ఏతస్మిన్నన్తరే కాలే కాష్ఠక్రేతా సమాగమత్ ॥ ౧౭ ॥

బహిః కాష్ఠం చ సంస్థాప్య విప్రస్య గృహమాయయౌ |
 తృష్ణాయా పీడితాత్మా చ దృష్ట్వా విప్రం కృతం వ్రతమ్ || ౧౮ || (కృత)
 ప్రణిపత్య ద్విజం ప్రాహ కిమిదం క్రియతే త్వయా |
 కృతే కిం ఫలమాప్నోతి విస్తరాద్ వద మే ప్రభో || ౧౯ || (విస్తారాద్)
 విప్ర ఉవాచ |
 సత్యనారాయణోన్యేదం వ్రతం సర్వేప్పితప్రదమ్ |
 తస్య ప్రసాదాన్మే సర్వం ధనధాన్యాదికం మహత్ || ౨౦ ||
 తస్మాదేతద్ వ్రతం జ్ఞాత్వా కాష్ఠక్రేతాఽతిహర్షితః |
 పపౌ జలం ప్రసాదం చ భుక్త్వా స నగరం యయౌ || ౨౧ ||
 సత్యనారాయణం దేవం మనసా ఇత్యచిన్తయత్ |
 కాష్ఠం విక్రయతో గ్రామే ప్రాప్యతే చాద్య యద్ ధనమ్ || ౨౨ || (ప్రాప్యతేమేఽద్య)
 తేనైవ సత్యదేవస్య కరష్యే వ్రతముత్తమమ్ |
 ఇతి సజ్ఞాన్త్య మనసా కాష్ఠం ధృత్వా తు మస్తకే || ౨౩ ||
 జగామ నగరే రమ్యే ధనినాం యత్ర సంస్థితః |
 తద్దినే కాష్ఠమూల్యం చ ద్విగుణం ప్రాప్తవానసౌ || ౨౪ ||
 తతః ప్రసన్నహృదయః సుపక్వం కదలీ ఫలమ్ |
 శర్కరాఘృతదుగ్ధం చ గోధూమస్య చ చూర్ణకమ్ || ౨౫ ||
 కృత్త్వికత్ర సపాదం చ గృహీత్వా స్వగృహం యయౌ |
 తతో బద్ధూన్ సమాహూయ చకార విధినా వ్రతమ్ || ౨౬ ||
 తద్ వ్రతస్య ప్రభావేణ ధనపుత్రాన్వితోఽభవత్ | (ధనపుత్రాన్వితోభవత్)
 ఇహలోకే సుఖం భుక్త్వా చాన్తే సత్యపురం యయౌ || ౨౭ ||
 || ఇతి శ్రీస్కన్ధపురాణే రేవాఖణ్డే శ్రీసత్యనారాయణ వ్రతకథాయాం ద్వితీయోఽధ్యాయః ||
 ౨ ||

అథ తృతీయోఽధ్యాయః |

సూత ఉవాచ |
 పునరగ్రే ప్రవక్ష్యామి శృణుధ్వం ముని సత్తమాః |
 పురా చోల్కాముఖో నామ నృపశ్చాసీన్మహామతిః || ౧ ||

జితేన్ద్రియః సత్యవాదీ యయౌ దేవాలయం ప్రతి ।
 దినే దినే ధనం దత్త్వా ద్విజాన్ సన్తోషయత్ సుధీః ॥ ౨॥
 భార్యా తస్య ప్రముగ్ధా చ సరోజవదనా సతీ ।
 భద్రశీలానదీ తీరే సత్యస్యవ్రతమాచరత్ ॥ ౩॥
 ఏతస్మిన్నస్తరే తత్ర సాధురేకః సమాగతః ।
 వాణిజ్యార్థం బహుధనైరనేకైః పరిపూరితః ॥ ౪॥
 నావం సంస్థాప్య తత్తీరే జగామ నృపతిం ప్రతి ।
 దృష్ట్వా స వ్రతినం భూపం ప్రపచ్ఛ వినయాన్వితః ॥ ౫॥
 సాధురువాచ ।
 కిమిదం కురుషే రాజన్ భక్తియుక్తేన చేతసా ।
 ప్రకాశం కురు తత్సర్వం శ్రోతుమిచ్ఛామి సామృప్యతమ్ ॥ ౬॥
 రాజోవాచ ।
 పూజనం క్రియతే సాధో విష్ణోరతులతేజసః ।
 వ్రతం చ స్వజనైః సార్థం పుత్రాద్యావాప్తి కామ్యయా ॥ ౭॥
 భూపస్య వచనం శ్రుత్వా సాధుః ప్రోవాచ సాదరమ్ ।
 సర్వం కథయ మే రాజన్ కరిష్యేఽహం తవోదితమ్ ॥ ౮॥
 మమాపి సన్తతిర్నాస్తి హ్యేతస్మాజ్ఞాయతే ధ్రువమ్ ।
 తతో నివృత్త్య వాణిజ్యత్ సానన్దో గృహమాగతః ॥ ౯॥
 భార్యాయై కథితం సర్వం వ్రతం సన్తతి దాయకమ్ ।
 తదా వ్రతం కరిష్యామి యదా మే సన్తతిర్భవేత్ ॥ ౧౦॥
 ఇతి లీలావతీం ప్రాహ పత్నీం సాధుః స సత్రమః ।
 ఏకస్మిన్ దివసే తస్య భార్యా లీలావతీ సతీ ॥ ౧౧॥ (భార్యం)
 భర్తృయుక్తానన్దచిత్తాభవద్ ధర్మపరాయణా ।
 ర్గభిణీ సాభవత్ తస్య భార్యా సత్యప్రసాదతః ॥ ౧౨॥ (సాభవత్)
 దశమే మాసి వై తస్యాః కన్యారత్నమజాయత ।
 దినే దినే సా వవృధే శుక్లపక్షే యథా శశీ ॥ ౧౩॥
 నామ్నా కలావతీ చేతి తన్నామకరణం కృతమ్ ।
 తతో లీలావతీ ప్రాహ స్వామినం మధురం వచః ॥ ౧౪॥

న కరోషి కిమర్థం వై పురా సజ్కల్పితం వ్రతమ్ ।
సాధురువాచ ।

వివాహ సమయే త్వస్యాః కరిష్యామి వ్రతం ప్రియే ॥ ౧౫॥

ఇతి భార్యం సమాశ్వాస్య జగామ నగరం ప్రతి ।
తతః కలావతీ కన్యా వవృధే పితృవేశ్మని ॥ ౧౬॥

దృష్ట్వా కన్యాం తతః సాధుర్నగరే సఖిభిః సహ ।
మన్త్రయిత్వా ద్రుతం దూతం ప్రేషయామాస ధర్మవిత్ ॥ ౧౭॥

వివాహార్థం చ కన్యాయా వరం శ్రేష్ఠం విచారయ ।
తేనాజ్ఞప్తశ్చ దూతోఽసౌ కాఞ్చనం నగరం యయౌ ॥ ౧౮॥

తస్మాదేకం వణిక్పుత్రం సమాదాయాగతో హి సః ।
దృష్ట్వా తు సున్దరం బాలం వణిక్పుత్రం గుణాన్వితమ్ ॥ ౧౯॥

జ్ఞాతిభిర్బన్ధుభిః సార్థం పరితుష్టేన చేతసా ।
దత్తావాన్ సాధుపుత్రాయ కన్యాం విధివిధానతః ॥ ౨౦॥ (సాధుఃపుత్రాయ)

తతోఽభాగ్యవశాత్ తేన విస్మృతం వ్రతముత్తమమ్ । (తతోభాగ్యవశాత్)
వివాహసమయే తస్యాస్తేన రుష్టో భవత్ ప్రభుః ॥ ౨౧॥ (రుష్టోఽభవత్)

తతః కాలేన నియతో నిజకర్మ విశారదః ।
వాణిజ్యార్థం తతః శీఘ్రం జామాతృ సహితో వణిక్ ॥ ౨౨॥

రత్నసారపురే రమ్యే గత్వా సిన్ధు సమీపతః ।
వాణిజ్యమకరోత్ సాధుర్జామాత్రా శ్రీమతా సహ ॥ ౨౩॥

తౌ గతౌ నగరే రమ్యే చన్ద్రకేతోర్నృపస్య చ । (నగరేతస్య)
ఏతస్మిన్నేవ కాలే తు సత్యనారాయణః ప్రభుః ॥ ౨౪॥

భ్రష్టప్రతిజ్ఞమాలోక్య శాపం తస్మై ప్రదత్తవాన్ ।
దారుణం కఠినం చాస్య మహద్ దుఃఖం భవిష్యతి ॥ ౨౫॥

ఏకస్మిన్ద్వినసే రాజ్ఞో ధనమాదాయ తస్కరః ।
తత్రైవ చాగత శ్చౌరో వణిజౌ యత్ర సంస్థితౌ ॥ ౨౬॥

తత్ప్రశ్నాద్ ధావకాన్ దూతాన్ దృష్టవా భీతేన చేతసా ।
ధనం సంస్థాప్య తత్రైవ స తు శీఘ్రమలక్షితః ॥ ౨౭॥

తతో దూతాఃసమాయాతా యత్రాస్తే సజ్జనో వణిక్ ।

దృష్ట్వా నృపథనం తత్ర బద్ధ్వాఽఽనీతో వణిక్సుతో || ౨౮ || (బద్ధ్వానీతో)

హర్షేణ ధావమానాశ్చ ప్రోచుర్నృపసమీపతః |

తస్మై ద్వా సమానీతో విలోక్యాజ్ఞాపయ ప్రభో || ౨౯ ||

రాజ్ఞాఽఽజ్ఞప్తాస్తతః శీఘ్రం దృఢం బద్ధ్వా తు తా వుభౌ |

స్థాపితౌ ద్వా మహాదుర్గే కారాగారేఽవిచారతః || ౩౦ ||

మాయయా సత్యదేవస్య న శ్రుతం కైస్తయోర్వచః |

అతస్తయోర్ధనం రాజ్ఞా గృహీతం చన్ద్రకేతునా || ౩౧ ||

తచ్ఛాపాచ్ఛ తయోర్గృహే భార్యా చైవాతి దుఃఖితా |

చౌరణాపహృతం సర్వం గృహే యచ్ఛ స్థితం ధనమ్ || ౩౨ ||

ఆధివ్యాధీసమాయుక్తా క్షుత్పిపాశాతి దుఃఖితా | (క్షుత్పిపాసాతి)

అన్నచిన్తాపరా భూత్వా బభ్రామ చ గృహే గృహే |

కలావతీ తు కన్యాపి బభ్రామ ప్రతివాసరమ్ || ౩౩ ||

ఏకస్మిన్ దివసే యాతా క్షుధార్తా ద్విజమన్దిరమ్ | (దివసే జాతా)

గత్వాఽపశ్యద్ వ్రతం తత్ర సత్యనారాయణస్య చ || ౩౪ || (గత్వాపశ్యద్)

ఉపవిశ్య కథాం శ్రుత్వా వరం ర్వాధీతవత్యపి |

ప్రసాద భక్షణం కృత్వా యయౌ రాత్రౌ గృహం ప్రతి || ౩౫ ||

మాతా కలావతీం కన్యాం కథయామాస ప్రేమతః |

పుత్రి రాత్రౌ స్థితా కుత్ర కిం తే మనసి వర్తతే || ౩౬ ||

కన్యా కలావతీ ప్రాహ మాతరం ప్రతి సత్వరమ్ |

ద్విజాలయే వ్రతం మాతర్దృష్టం వాఙ్మోతసిద్ధిదమ్ || ౩౭ ||

తచ్ఛృత్వా కన్యకా వాక్యం వ్రతం కర్తుం సముద్యతా |

సా ముదా తు వణిగ్భార్యా సత్యనారాయణస్య చ || ౩౮ ||

వ్రతం చక్రే సైవ సాధీస్వ బన్ధుభిః స్వజనైః సహ |

భర్తృజామాతరౌ ఊప్రమాగచ్ఛేతాం స్వమాశ్రమమ్ || ౩౯ ||

అపరాధం చ మే భర్తృణ్ణామాతుః క్షన్తుమర్హసి |

వ్రతేనానేన తుష్టోఽసౌ సత్యనారాయణః పునః || ౪౦ || (తుష్టోసౌ)

దర్శయామాస స్వప్నం హీ చన్ద్రకేతుం నృపోత్తమమ్ |

బద్ధినౌ మోచయ ప్రాతర్వణిజౌ నృపసత్తమమ్ || ౪౧ ||

దేయం ధనం చ తత్సర్వం గృహీతం యత్ త్వయాఽధునా । (త్వయాధునా)
నో చేత్ త్వాం నాశయిష్యామి సరాజ్యధనపుత్రకమ్ ॥ ౪౨॥

ఏవమాభాష్య రాజానం ధ్యానగమ్యోఽభవత్ ప్రభుః । (ధ్యానగమ్యోభవత్)
తతః ప్రభాతసమయే రాజా చ స్వజనైః సహ ॥ ౪౩॥

ఉపవిశ్య సభామధ్యే ప్రాహ స్వప్నం జనం ప్రతి ।
బద్ధో మహాజనో శీఘ్రం మోచయ ద్వా వణిక్పుత్రో ॥ ౪౪॥

ఇతి రాజ్ఞో వచః శ్రుత్వా మోచయిత్వా మహాజనో ।
సమానీయ నృపస్యాగ్రే ప్రాహుస్తే వినయాన్వితాః ॥ ౪౫॥

ఆనీతౌ ద్వా వణిక్పుత్రౌ ముక్తౌ నిగడబన్ధనాత్ ।
తతో మహాజనౌ నత్వా చన్ద్రకేతుం నృపోత్తమమ్ ॥ ౪౬॥

స్మరంతౌ పూర్వ వృత్తాన్తం నోచతుర్భయవిహ్వలౌ ।
రాజా వణిక్పుత్రౌ వీక్ష్య వచః ప్రోవాచ సాదరమ్ ॥ ౪౭॥

దేవాత్ ప్రాప్తం మహద్దుఃఖమిదానీం నాస్తి వై భయమ్ ।
తదా నిగడసన్త్యాగం క్షౌరకర్మాద్యకారయత్ ॥ ౪౮॥

వస్త్రాలంకారకం దత్త్వా పరితోష్య నృపశ్చ తౌ ।
పురస్కృత్య వణిక్పుత్రౌ వచసాఽతోషయద్ భృశమ్ ॥ ౪౯॥ (వచసాతోషయద్భృశమ్)

పురానీతం తు యద్ ద్రవ్యం ద్విగుణీకృత్య దత్తవాన్ ।
ప్రోవాచ చ తతో రాజా గచ్ఛ సాధో నిజాశ్రమమ్ ॥ ౫౦॥ (ప్రోవాచతౌ)

రాజానం ప్రణిపత్యాహ గన్తవ్యం త్వత్ప్రసాదతః ।
ఇత్యుక్త్వా తౌ మహావైశ్యౌ జగ్ముతుః స్వగృహం ప్రతి ॥ ౫౧॥ (మహావైశ్యౌ)

॥ ఇతి శ్రీస్కన్ధ పురాణే రేవాఖణ్డే శ్రీసత్యనారాయణ వ్రతకథాయాం తృతీయోఽధ్యాయః
॥ ౩॥

అథ చతుర్థోఽధ్యాయః ।

సూత ఉవాచ ।

యాత్రాం తు కృతవాన్ సాధుర్మగ్గులాయనపూర్వికామ్ ।
బ్రాహ్మణేభ్యో ధనం దత్త్వా తదా తు నగరం యయౌ ॥ ౧॥

కియద్ దూరే గతే సాధో సత్యనారాయణః ప్రభుః ।
 జిజ్ఞాసాం కృతవాన్ సాధో కిమస్తి తవ నౌస్థితమ్ ॥ ౨॥
 తతో మహాజనౌ మత్తా హేలయా చ ప్రహస్య వై । (మతౌ)
 కథం పృచ్ఛసి భో దణ్డిన్ ముద్రాం నేతుం కిమిచ్ఛసి ॥ ౩॥
 లతాపత్రాదికం చైవ వర్తతే తరణౌ మమ ।
 నిష్ఠరం చ వచః శ్రుత్వా సత్యం భవతు తే వచః ॥ ౪॥
 ఏవముక్త్యా గతః శీఘ్రం దణ్డి తస్య సమీపతః ।
 కియద్ దూరే తతో గత్వా స్థితః సిన్ధు సమీపతః ॥ ౫॥
 గతే దణ్డిని సాధుశ్చ కృతనిత్యక్రియస్తదా ।
 ఉత్థితాం తరణీం దృష్ట్వా విస్మయం పరమం యయౌ ॥ ౬॥
 దృష్ట్వా లతాదికం చైవ మూర్ఛితో న్యపతద్ భువి ।
 లబ్ధసంక్షో వణిక్పుత్రస్తతశ్చిన్తాన్వితోఽభవత్ ॥ ౭॥ (వణిక్పుత్రస్తతశ్చిన్తాన్వితోభవత్)
 తదా తు దుహితుః కాన్తో వచనం చేదమబ్రవీత్ ।
 కిమర్థం క్రియతే శోకః శాపో దత్తశ్చ దణ్డినా ॥ ౮॥
 శక్యతే తేన సర్వం హి కర్తుం చాత్ర న సంశయః । (శక్యతేనే న)
 అతస్తచ్చరణం యామో వాఙ్ఘృతార్థో భవిష్యతి ॥ ౯॥ (వాఙ్ఘృతార్థో)
 జామాతుర్వచనం శ్రుత్వా తతస్కాశం గతస్తదా ।
 దృష్ట్వా చ దణ్డినం భక్త్యా నత్వా ప్రోవాచ సాదరమ్ ॥ ౧౦॥
 క్షమస్య చాపరాధం మే యదుక్తం తవ సన్నిధౌ ।
 ఏవం పునః పునర్నత్వా మహాశోకాకులోఽభవత్ ॥ ౧౧॥ (మహాశోకాకులోభవత్)
 ప్రోవాచ వచనం దణ్డి విలపంతం విలోక్య చ ।
 మా రోదీః శృణుమద్వాక్యం మమ పూజాబహిర్ముఖః ॥ ౧౨॥
 మమాజ్ఞయా చ దుర్బుద్ధే లబ్ధం దుఃఖం ముహుర్ముహుః ।
 తచ్చుత్వా భగవద్వాక్యం స్తుతిం కర్తుం సముద్యతః ॥ ౧౩॥
 సాధురువాచ ।
 త్వన్మాయామోహితాః సర్వే బ్రహ్మాద్యాస్త్రిదివోకసః ।
 న జానన్తి గుణాన్ రూపం తవాశ్చర్యమిదం ప్రభో ॥ ౧౪॥
 మూఢోఽహం త్వాం కథం జానే మోహితస్తవమాయయా । (మూఢోహం)

ప్రసీద పూజయిష్యామి యథావిభవవిస్తరైః ॥ ౧౫ ॥

పురా విత్తం చ తత్ సర్వం త్రాహి మాం శరణాగతమ్ ।

శ్రుత్వా భక్తియుతం వాక్యం పరితుష్టో జనార్దనః ॥ ౧౬ ॥

వరం చ వాఙ్చితం దత్త్వా తత్రైవాన్తర్దధే హరిః ।

తతో నావం సమారూహ్య దృష్ట్వా విత్తప్రపూరితామ్ ॥ ౧౭ ॥

కృపయా సత్యదేవస్య సఫలం వాఙ్చితం మమ ।

ఇత్యుక్త్వా స్వజన్తైః సార్ధం పూజాం కృత్వా యథావిధి ॥ ౧౮ ॥

హర్షేణ చాభవత్ పూర్ణఃసత్యదేవప్రసాదతః ।

నావం సంయోజ్య యత్నైన స్వదేశగమనం కృతమ్ ॥ ౧౯ ॥

సాధుర్జామాతరం ప్రాహ పశ్య రత్నపురీం మమ ।

దూతం చ ప్రేషయామాస నిజవిత్తస్య రక్షకమ్ ॥ ౨౦ ॥

తతోఽసౌ నగరం గత్వా సాధుభార్యాం విలోక్య చ । (దూతోసౌ)

ప్రోవాచ వాఙ్చితం వాక్యం నత్వా బద్ధాఙ్గలిస్తదా ॥ ౨౧ ॥

నికటే నగరస్యైవ జామాత్రా సహితో వణిక్ ।

ఆగతో బన్ధవర్తైశ్చ విత్తైశ్చ బహుభిర్యుతః ॥ ౨౨ ॥

శ్రుత్వా దూతముఖాద్వాక్యం మహాహర్షవతీ సతీ ।

సత్యపూజాం తతః కృత్వా ప్రోవాచ తనుజాం ప్రతి ॥ ౨౩ ॥

వ్రజామి శీఘ్రమాగచ్ఛ సాధుసన్దర్శనాయ చ ।

ఇతి మాతృవచః శ్రుత్వా వ్రతం కృత్వా సమాప్య చ ॥ ౨౪ ॥

ప్రసాదం చ పరిత్యజ్య గతా సాఽపి పతిం ప్రతి । (సాపి)

తేన రుష్టాః సత్యదేవో భర్తారం తరణీం తథా ॥ ౨౫ ॥ (రుష్టః, తరణీం)

సంహృత్య చ ధన్తైః సార్ధం జలే తస్యావమజ్జయత్ ।

తతః కలావతీ కన్యా న విలోక్య నిజం పతిమ్ ॥ ౨౬ ॥

శోకేన మహతా తత్ర రుదన్తీ చాపతద్ భువి । (రుదతీ)

దృష్ట్వా తథావిధాం నావం కన్యాం చ బహుదుఃఖితామ్ ॥ ౨౭ ॥

భీతేన మనసా సాధుః కిమాశ్చర్యమిదం భవేత్ ।

చిన్త్యమానాశ్చ తే సర్వే బభూవుస్తరివాహకాః ॥ ౨౮ ॥

తతో లీలావతీ కన్యాం దృష్ట్వా సా విహ్వలాభవత్ |
 విలలాపాతిదుఃఖేన భర్తారం చేదమబ్రవీత || ౨౯ ||
 ఇదాసీం నౌకయా సార్థం కథం సోఽభూదలక్షితః |
 న జానే కస్య దేవస్య హేలయా వైవ సా హృతా || ౩౦ ||
 సత్యదేవస్య మాహాత్మ్యం జ్ఞాతుం వా కేన శక్యతే |
 ఇత్యుక్త్వా విలలాపైవ తతశ్చ స్వజన్తైః సహ || ౩౧ ||
 తతో లీలావతీ కన్యాం క్రౌడే కృత్వా రురోద హ |
 తతఃకలావతీ కన్యా నష్టే స్వామిని దుఃఖితా || ౩౨ ||
 గృహీత్వా పాదుకే తస్యానుగతుం చ మనోదధే | (పాదుకాం)
 కన్యాయాశ్చరితం దృష్ట్వా సభార్యః సజ్జనో వణిక్ || ౩౩ ||
 అతిశోకేన సన్నప్తశ్చిన్నయామాస ధర్మవిత్ |
 హృతం వా సత్యదేవేన భ్రాన్తోఽహం సత్యమాయయా || ౩౪ ||
 సత్యపూజాం కరిష్యామి యథావిభవవిస్తరైః |
 ఇతి సర్వాన్ సమాహూయ కథయిత్వా మనోరథమ్ || ౩౫ ||
 నత్వా చ దణ్ణవద్ భూమౌ సత్యదేవం పునః పునః |
 తతస్తుష్టః సత్యదేవో దీనానాం పరిపాలకః || ౩౬ ||
 జగద వచనం చైనం కృపయా భక్తవత్సలః |
 త్యక్త్వా ప్రసాదం తే కన్యా పతిం ద్రష్టుం సమాగతా || ౩౭ ||
 అతోఽదృష్టోఽభవత్తస్యాః కన్యకాయాః పతిర్ధృవమ్ |
 గృహం గత్వా ప్రసాదం చ భుక్త్వా సాఽఽయాతి చేత్పునః || ౩౮ || (సాయాతి)
 లబ్ధభర్త్రీ సుతా సాధో భవిష్యతి న సంశయః |
 కన్యకా తాదృశం వాక్యం శ్రుత్వా గగనమణ్డలాత్ || ౩౯ ||
 ఉప్రం తదా గృహం గత్వా ప్రసాదం చ బుభోజ సా |
 పశ్చాత్ సా పునరాగత్య దదర్శ స్వజనం పతిమ్ || ౪౦ || (సాపశ్చాత్పునరాగత్య,
 సజనం)
 తతః కలావతీ కన్యా జగద పితరం ప్రతి |
 ఇదాసీం చ గృహం యాహి విలమ్బం కురుషే కథమ్ || ౪౧ ||
 తచ్చుగ్రత్వా కన్యకావాక్యం సస్తుష్టోఽభూద్వణిక్పుతః |

పూజనం సత్యదేవస్య కృత్వా విధివిధానతః ॥ ౪౨॥

ధన్వైర్బ్రహ్మగణైః సార్థం జగము నిజమన్దిరమ్ ।

పార్ణమాస్యాం చ సక్ష్మాన్వై కృతవాన్ సత్యస్య పూజనమ్ ॥ ౪౩॥ (సత్యపూజనమ్)

ఇహలోకే సుఖం భుక్త్వా చాన్తే సత్యపురం యయా ॥ ౪౪॥

॥ ఇతి శ్రీస్కన్ధ పురాణే రేవాఖణ్డే శ్రీసత్యనారాయణ వ్రతకథాయాం చతుర్థోఽధ్యాయః ॥ ౪॥

అథ పంచమోఽధ్యాయః ।

సూత ఉవాచ ।

అథాన్యచ్ఛ ప్రవక్ష్యామి శ్రుణుధ్వం మునిసత్తమాః ।

ఆసీత్ తుంగధ్వజో రాజా ప్రజాపాలనతత్పరః ॥ ౧॥

ప్రసాదం సత్యదేవస్య త్యక్త్వా దుఃఖమవాప సః ।

ఏకదా స వనం గత్వా హత్వా బహువిధాన్ పశూన్ ॥ ౨॥

ఆగత్య వటమూలం చ దృష్ట్వా సత్యస్య పూజనమ్ । (చాపశ్యత్)

గోపాః కుర్వన్తి సప్తష్టా భక్తియుక్తాః స బాన్ధవాః ॥ ౩॥

రాజా దృష్ట్వా తు దర్పేణ న గతో న ననామ సః ।

తతో గోపగణాః సర్వే ప్రసాదం నృపసన్నిధౌ ॥ ౪॥

సంస్థాప్య పునరాగత్య భుక్త్యా సర్వే యథేచ్ఛితమ్ ।

తతః ప్రసాదం సన్త్యజ్య రాజా దుఃఖమవాప సః ॥ ౫॥

తస్య పుత్రశతం నష్టం ధనధాన్యాదికం చ యత్ ।

సత్యదేవేన తత్సర్వం నాశితం మమ నిశ్చితమ్ ॥ ౬॥

అతస్తత్రైవ గచ్ఛామి యత్ర దేవస్య పూజనమ్ ।

మనసా తు వినిశ్చిత్య యయా గోపాలసన్నిధౌ ॥ ౭॥

తతోఽసౌ సత్యదేవస్య పూజాం గోపగణైఃసహ ।

భక్తిశ్రద్ధాన్వితో భూత్వా చకార విధినా నృపః ॥ ౮॥

సత్యదేవప్రసాదేన ధనపుత్రాన్వితోఽభవత్ ।

ఇహలోకే సుఖం భుక్త్యా చాన్తే సత్యపురం యయా ॥ ౯॥

య ఇదం కురుతే సత్యవ్రతం పరమదుర్లభమ్ ।
 శృణోతి చ కథాం పుణ్యాం భక్తియుక్తః ఫలప్రదామ్ ॥ ౧౦ ॥
 ధనధాన్యాదికం తస్య భవేత్ సత్యప్రసాదతః ।
 దరిద్రో లభతే విత్తం బద్ధో ముచ్యేత బన్ధనాత్ ॥ ౧౧ ॥
 భీతో భయాత్ ప్రముచ్యేత సత్యమేవ న సంశయః ।
 ఈప్సితం చ ఫలం భుక్త్వా చాస్తే సత్యపురంవ్రజేత్ ॥ ౧౨ ॥
 ఇతి వః కథితం విప్రాః సత్యనారాయణవ్రతమ్ ।
 యత్ కృత్వా సర్వదుఃఖేభ్యో ముక్తో భవతి మానవః ॥ ౧౩ ॥
 విశేషతః కలియుగే సత్యపూజా ఫలప్రదా ।
 కేచిత్ కాలం వదిష్యన్తి సత్యమీశం తమేవ చ ॥ ౧౪ ॥
 సత్యనారాయణం కేచిత్ సత్యదేవం తథాపరే ।
 నానారూపధరో భూత్వా సర్వేషామీప్సితప్రదమ్ ॥ ౧౫ ॥ (సర్వేషామీప్సితప్రదః)
 భవిష్యతి కలౌ సత్యవ్రతరూపీ సనాతనః ।
 శ్రీవిష్ణునా ధృతం రూపం సర్వేషామీప్సితప్రదమ్ ॥ ౧౬ ॥
 య ఇదం పఠతే నిత్యం శృణోతి మునిసత్తమాః ।
 తస్య నశ్యన్తి పాపాని సత్యదేవప్రసాదతః ॥ ౧౭ ॥
 వ్రతం యైస్తు కృతం పూర్వం సత్యనారాయణస్య చ ।
 తేషాం త్వపరజన్మాని కథయామి మునీశ్వరాః ॥ ౧౮ ॥
 శతానన్దోమహాప్రాజ్ఞఃసుదామాబ్రాహ్మణో హ్యభూత్ ।
 తస్మిన్జ్ఞాన్మని శ్రీకృష్ణం ధ్యాత్వా మోక్షమవాప హ ॥ ౧౯ ॥
 కాష్ఠభారవహో భిల్లో గుహరాజో బభూవ హ ।
 తస్మిన్జ్ఞాన్మని శ్రీరామం సేవ్య మోక్షం జగామ వై ॥ ౨౦ ॥
 ఉల్కాముఖో మహారాజో నృపో దశరథోఽభవత్ ।
 శ్రీరఙ్గనాథం సమూజ్య శ్రీవైకుంఠం తదాగమత్ ॥ ౨౧ ॥ (శ్రీరామచన్ద్రసమ్ప్రాప్య)
 ర్దామికః సత్యసన్దశ్చ సాధుర్మౌరధ్వజోఽభవత్ । (సాధుర్మౌరధ్వజోభవత్)
 దేహార్థం క్రకచైశ్చిత్వా దత్వా మోక్షమవాప హ ॥ ౨౨ ॥
 తుఙ్గధ్వజో మహారాజః స్వామిమ్భువోఽభవత్ కిల । (స్వామిమ్భురభవత్)
 సర్వాన్ భాగవతాన్ కృత్వా శ్రీవైకుంఠం తదాగమత్ ॥ ౨౩ ॥ (కృత్వా తదాగమత్)

భూత్వా గోపాశ్చ తే సర్వే వ్రజమణ్డలవాసినః ।

నిహత్య రాక్షసాన్ సర్వాన్ గోలోకం తు తదా యయుః ॥ ౨౪ ॥

॥ ఇతి శ్రీస్కన్ధపురాణే రేవాఖణ్డే శ్రీసత్యనారాయణ వ్రతకథాయాం పంచమోఽధ్యాయః ॥
x ॥

Proofread by Preeti Bhandare

—
Shri Satyanarayana Vratkatha

pdf was typeset on November 26, 2023

—
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

